

ETKİNLİK ADI: Çok Şekiliz

ALAN ADI: Matematik, Fen, Sanat

YAŞ GRUBU: 48-60 Ay

ALAN BECERİLERİ:

Matematik Alanı:

MAB3. Matematiksel Temsil

Fen Alanı:

FBAB1. Bilimsel Gözlem Yapma

Sanat Alanı:

SNAB2. Sanat Eseri İnceleme

KAVRAMSAL BECERİLER:

KB2.5. Sınıflandırma Becerisi

KB2.5.SB3. Nesne, olgu ve olayları tasnif etmek

KB2.7. Karşılaştırma Becerisi

KB2.7.SB1. Birden fazla kavram veya duruma ilişkin özellikleri belirlemek

EĞİLİMLER:

E1. Benlik Eğilimler

E1.1. Merak

E3. Entelektüel Eğilimler

E3.2. Yaratıcılık

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER:

Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri:

SDB3.3. Sorumlu Karar Verme Becerisi

SDB3.3.SB3. Gerekçeli yargıda bulunmak

SDB3.3.SB3.G1. Görüşlerinin nedenlerini açıklar.

Değerler:

D7. Estetik

D7.1. Duyusal derinliği anlamak

D7.1.1. Estetiğin sanat ve doğada önemli bir yere sahip olduğunu fark eder.

Okuryazarlık Becerileri:

OB4.Görsel Okuryazarlık

OB4.1.Görseli Anlama

OB4.1.SB2. Görseli tanımak

OB4.2.Görseli Yorumlama

OB4.2.SB1. Görseli incelemek

ÖĞRENME ÇIKTILARI:

Matematik Alanı:

MAB.9. Farklı matematiksel temsillerden yararlanabilme

MAB.9.b. Ele alınan/erişilen duruma uygun matematiksel temsili/sembolü gösterir.

MAB.10. Farklı matematiksel temsilleri değerlendirebilme

MAB.10.a. Matematiksel temsillerin özelliklerini/anlamalarını açıklar.

MAB.10.b. Matematiksel temsillerin özelliklerini/anlamalarını karşılaştırır.

Fen Alanı:**FAB.1. Günlük yaşamında fene yönelik olaylara/olgulara ve durumlara yönelik bilimsel gözlem yapabilme**

FAB.1.ç. Materyallerin gözlemlenebilir özellikleriyle ilgili verileri duyuları aracılığıyla toplar.

Sanat Alanı:**SNAB.2. Sanat eseri inceleyebilme**

SNAB.2.ç. Sanat eserinin konusuna ilişkin kendi deneyimlerine dayanarak tahmin yürütür.

İÇERİK ÇERÇEVESİ:**Kavramlar:** Şekil, kenar, köşe, aynı-benzer-farklı**Sözcükler:** Üçgen, kare, dikdörtgen, daire, geometrik şekil**Materyaller:** Orta boy kutu, ahşap veya mukavvadan yapılmış geometrik şekiller (kare, üçgen, daire, dikdörtgen), makas, yapıştırıcı, boya**Eğitim/Öğrenme Ortamları:** Sınıf**ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI****ETKİNLİKLER**

Etkinlik öncesinde çocukların “U” düzeninde oturabileceği minderler ve sonrasında sanat çalışması yapılacak masalar uygun bir şekilde hazırlanmalıdır. Yansı aleti veya ekranın çalışmaması durumuna karşı etkinlikte ele alınan sanatçının tablosundan 1 adet renkli kopya bulundurulması faydalı olacaktır. Öğretmen önceden orta boy büyüklükte bir karton kutunun bir yanından çocukların ellerinin girebileceği büyüklükte delikler açar. Kutunun içinde ise açılan delikten çıkamayacak büyüklükte ve sert materyalden yapılmış geometrik şekil örnekleri vardır (Kare, üçgen, daire, dikdörtgen). Her şekilden beşer örnek kutuda yer alır. Çocukların ilgisi kutuya çekilir, kutunun içinde neler olabileceğine ilişkin merak uyandırılır (**E1.1. Merak**). İçindekilere ilişkin çocukların tahminleri alınır. Sonrasında çocuklardan tek tek gelerek ellerini kutunun içine koyup içlerinden bir tane şekli içeri bakmadan sadece dokunarak incelemeleri ve arkadaşlarına tarif etmeleri istenir (**MAB.10.a. Matematiksel temsillerin özelliklerini/anlamlarını açıklar, FAB.1.ç. Materyallerin gözlemlenebilir özellikleriyle ilgili verileri duyuları aracılığıyla toplar**). Her çocuk gelip şekilleri dokunarak incelemeyi önce kutu çalkalar ve farklı şekillerin de denk gelmesi sağlanır. Tüm çocuklar şekilleri dokunarak tanımaya çalıştıktan ve arkadaşlarına tarif ettikten sonra kutu açılır ve çocuklar kutunun içindeki şekillerden aynı şekilde olanları bir araya getirir (**MAB.10.b. Matematiksel temsillerin özelliklerini/anlamlarını karşılaştırır. KB2.7.SB1. Birden fazla kavram veya duruma ilişkin özellikleri belirlemek, KB2.5.SB3. Nesne, olgu ve olayları tasnif etmek**). Ardından çocuklarla “U” düzeninde oturulur ve yansidan/akıllı tahtadan Ressam Wassily Kandinsky’nin “Composition VIII” adlı tablosu yansıtılır. Çocuklar tabloyu inceleyerek böyle bir tablonun neyden yapılmış olabileceğini, sanatçının neden böyle bir çizim yapmış olabileceğini tartışır. Çocuklar tahminlerini söyler (**SNAB.2.ç. Sanat eserinin konusuna ilişkin kendi deneyimlerine dayanarak tahmin yürütür, SDB3.3.SB3.G1. Görüşlerinin nedenlerini açıklar**). Sonrasında çocuklara tablo ile az önce yapılan etkinlikte gördükleri arasında benzeyen veya tanıdıkları şeylerin olup olmadığı sorulur. Sonrasında çocukların dikkati şekillerin kompozisyonuna çekilir. Çocuklardan daire, üçgen, kare ve dikdörtgen örneklerinin tabloda bulunduğu yerleri tarif etmeleri istenir (**MAB.9.b. Ele alınan/erişilen duruma uygun matematiksel temsili/sembolü gösterir, OB4.1.SB2. Görseli tanımak, OB4.2.SB1. Görseli incelemek**). Ardından her sanat eserinin bir düşünce ve duygunun ürünü olduğu; sanat eserlerinde bir düzen, bir uyum olduğu; geometrik şekillerin de bir araya gelerek bu tabloda olduğu gibi hoş bir bütün oluşturabileceği ifade edilir (**D7.1.1. Estetiğin sanat ve doğada önemli bir yere sahip olduğunu fark eder**). Çocukların ressamın geometrik şekilleri kullanarak yapmış olduğu tablodan ilham alıp geometrik şekilleri kullanarak kendi eserlerini oluşturmaları konusunda onlara rehberlik edilir. Bunun için çocuklardan masalara geçmeleri istenir. Her masaya farklı renklerde kâğıtlardan kesilerek hazırlanmış geometrik şekiller, makas, yapıştırıcı ve boyalar konur. Çocuklar geometrik şekilleri kullanarak kendi yaratıcılık özelliklerini sergileyerek eserlerini oluştururlar (**E3.3. Yaratıcılık**) Çalışmanın sonunda yapılan ürünler sınıf panosunda sergilenir.

DEĞERLENDİRME

- Kutunun içindeki nesneyi görmeden sadece dokunarak tahmin etmeye çalışmak sana ne hissettirdi?
- Çalışmada hangi geometrik şekilleri kullandın?
- Geometrik şekilleri kullanarak neler tasarladın?
- Arkadaşlarının çalışmalarını incelediğinde benzer/farklı figürler kullanılmış mı?
- Hiç kenarı olmayan/3 kenarı olan/4 kenarı olan şekiller hangisiydi?
- Çevremizde geometrik şekillere benzeyen neler var?
- Resme bakarken ne hissettiniz?
- Neden bazı resimler bizde güzel duygular uyandırırken bazıları güzel olmayan duygular uyandırır?

FARKLILAŞTIRMA:

Zenginleştirme: Kandinski (Kandinski)'nin geometrik şekilleri içeren diğer eserleri (On White 2, Delicate Tension, Marry Structure) çıktı alınarak veya bilgisayardan/projektörden incelenerek ayrıntılı şekilde ele alınabilir. Bu eserlerdeki estetik değer, geometrik şekil kullanımı, kullanılan renklerin uyumu, geometrik şekillerin kompozisyonu vb. konular hakkında sohbet edilebilir. Türkiye'nin ilk matematik müzesi olan "Tales Matematik Müzesi" sanal olarak ziyaret edilebilir ve gezi sırasında çocukların ilgilerine göre farklı geometrik şekiller incelenebilir. Ayrıca sınıfa geometri alanında çalışan bir akademisyen davet edilebilir ve geometrik şekiller hakkında birincil kaynaktan bilgi edinilebilir.

Destekleme: Öğretmen etkinlik başlangıcında kutunun içinde bulunan şekilleri betimleyerek örnekler verebilir. Kutunun içinde ne olduğu tahmin edildikten sonra hazırlanan şekillerden kutunun dışında bulundurulabilir. Çocuklar elinde tuttuğu şekli ifade etme aşamasında dışarıda bulunan şekillerden uygun şekli göstererek kendini ifade etme imkânı bulabilir. Kutu dışında bulunan şekiller sınıfın çeşitli yerlerine konarak birebir eşleştirme yöntemiyle çocukların grup oluşturması sağlanabilir. Tabloyu inceleme sırasında kolaylık sağlamak için oturma düzenine çocukların ihtiyaç ve isteklerine göre karar verilebilir. Benzerlikleri ve tanıdıkları şeyleri sözel olarak ifade etmelerine alternatif olarak şekilleri de göstererek cevap verme imkânı bulabilirler ya da resmedebilirler. Masalara malzemeler dağıtılırken çocukların ihtiyaçlarına göre çalışma kâğıdı masaya sabitlenebilir. Makas tutmayı kolaylaştırıcı aparatlar ya da malzemeler kullanılabilir. Yapıştırıcı kullanımına alternatif olarak yapışkanlı materyaller kullanılabilir.

AİLE / TOPLUM KATILIMI:

Aile Katılımı: Ailelere Wassily Kandinsky'nin eserlerinden bazıları gönderilir. Çocukları ile birlikte eserlerde bulunan geometrik şekilleri bulmaları ve söylemeleri önerilir. Ardından çocuklarıyla bir müzeyi ziyaret ederek orada gördükleri eserleri incelemeleri ve eserlerde geometrik şekiller kullanılıp kullanılmadığını keşfetmeleri önerilir.

Toplum Katılımı: Yakın çevrede bulunan bir sanat galerisi veya müzesine ziyaretler düzenlenerek özellikle kübik eserler veya geometrik özellikleri ön plana çıkan eserler incelenir, müzede bulunan diğer çocuklarla ve yetişkinlerle beraber sanat çalışmaları veya tartışmalar yapılabilir.